

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

1. Quam diu durauerit seruitus Hebræorum in AEgypto. Exodi1.v.6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

IN LIBRVM EXODI.

Argumen-
sum libri.

Ic Liber succinctè tradit gesta annorum 149 qui effluxerunt à morte Ioseph, usque ad annum secundum, ab egressu filiorum Israel de Egypto, quo anno erectum est Tabernaculum prima mensis primi. Exodi 40. v. 15. Nam vt notat Cornelius, à morte Iosephi ad Natalem Moysis transierunt anni 64. inde ad Exodum 80. Anno sequenti absoluto Moyses Tabernaculum erexit. Exod. c. v. 1.

CAPVT I.

EXODI v. 6.

Quæstio.

1. *Q*uo mortuo, & vniuersis fratribus eius, omniq. cognatione illa &c. Quando quando cœperit, & quamdiu durauerit, afflictio duraq. seruitus filiorum in Egypto? Mercator putat hanc persecutionem excitatam, ante ortum Moysis. Hebræi in Seder Olam, Genebrardus, Pererius, anno quo & natam sororem Moysis Mariam ab amaritudine afflictionis sic natam opinantur: Torniellus anno 9. Salianus decimo tertio.

Duo hic
certa.

2. *C*ertum autem est primò, non esse suscitatum hanc oppressionem, post mortem Iosephi, fratrum eius, & eorum, qui æquales Iosepho in Egypto fuerunt, & hinc cognationis nomine significantur. Exodi 1 v. 6. *S*ecundò, hanc rannidem in Israëlitas erupisse ante ortum Moysis, qui annis 80. Exodum recessit, vt patet Exodi, cap. 1. & 2. Deut. 7. v. 7. & cap. vlt. v. 7.

Obitus
Leui.

3. *L*eui porro Iosephi frater obiit circa annum promissionis 308. supradem natus est anno fere 172. à promissione, vt supra dixi, vixitque annos 118.

ut habemus Exodi 6. 16. Ex quo colligimus vltimū annum vitæ Iosephi concurrense cum anno 308. à promissione: quo numero à 430. subducto; residui erunt anni 122. à morte Leui, vsq; ad Exodum transacti.

4. Quanto vero tempore Caath postea vixerit; incertum est. Torniellus autumat Caath mortuum ad annum à promissione 324. Salianus 13. annis tardius: puta anno à promissione 337. idq; ex Epiphanijs sententia. Quamuis enim Rex Aegypti Amenophis aliquot annos iam ante regnasset: suā tamen sauitiā nō videtur viuo Caath in Hebræos effudisse. Siquidem solent Tyranni nō prius conceptræ acerbitalis virus plenè euomere, quam principatum suum firmauerint, eaq; remota viderint, quibus improbi conatus reprimi possent. Caath autem cum esset Iosephi ex fratre nepos, tam bene de regno Aegyptiorum meriti plurimum sine dubio autoritate pollebat, qua tyrannidi Pharaonis poterat obistere. Valde igitur probabile est, non nisi post mortem Caath Hebræos affligi cæptos: non tamen, vtrum mortuo Caath confestim cæperit Israelitarum oppressio: cur autem hoc sine fundamento asseratur? At neque certo asserendum videtur, mox ab initio persecutionem fuisse acerbissimam. Nam, ut aduertit Salianus an. m. 2457. non desunt in sacris literis indicia, quibus suspicari possimus, hanc Hebræorum calamitatem tribus gradibus incrementa sumpsisse. Primo cum grauib; laboribus, & fabricis excitandis Hebræi premerentur. Exodi 1. v. 11. Secundo, cum obstetrices iuberentur masculos in primo vitæ ingressu perimere. ibid. v. 16. Tertio cum publico edicto infantes in fluuium projicerentur, ibid. v. 22. Est enim verisimile Aegyptios hisce crudelitatis generibus aliquanto tempore probasse an possent Hebræos opprimere, antequam ad acerbiora descenderent. Primum gradum post mortem Caath: secundum subortum Mariæ sororis Moysis: tertium eo ferè tempore, quo natus est Moyses inchoandum putat Salianus. At verò Bonsterius Gen. 25. v. 13. & Exodi 1. v. 8. censet tempus afflictionis non durasse vltra 117. annos: tot enim à morte Leui vsque ad Exodum computat. Quod facere coguntur ij, qui à promissione ad Cathodum 220. annos numerant. Verum horum calculos supra abiicimus.

5. Equidem, omnibus consideratis, existimo, post excessum Caath, sensim Hebræos odio haberi & vexari cæptos ab Aegyptijs: odium & oppressionem paulatim eo malitiæ processisse, ut masculos nascentes ab obstetricibus necari iuberet Pharaon: quā flagrante tyrannide, vel paulo antè Annam vxorem duxerit, nec multo post ex ea Mariam: tum quadriennio interiecto Aaronem: post aliud triennium Moysen susceperit, ferale edicto de masculis submergendis antea promulgato. Et sic seruitus Aegyptiaca ex æquo & bono computari poterit ab obitu Caath, nempe quoad gradum mitiorem: alias ab eo ferè tempore, quo nata est Maria. Ferè, inquam, eo modo, quo in vnam eandemque

R

aram

Quando
obierit
Caath in-
certum.

Vitæ Ca-
ath non ce-
pit oppres-
sio Hebræo-
rum.

Gradus
huius op-
pressionis.

aram conijci solent plagæ Aegyptiacæ, & lex per Moysen data. quamuis non eodem mense hæc duo contigerint.

Obiectio
1. eiusq;
solutio.

6. Obijcietur quispiam 1. Antequam immanis hæc persecutio in Hebræos concitaretur, extincta erat cognatio Iosephi vt liquet Exodi 1. v. 6. Ergo etiam Iochabed vxor Amram, quæ erat Iosephi patruelis Exodi 6. v. 20. At omnia hunc nodum soluere debent: certum enim est Iochabed, & cognatam fuisse Iosephi, & calamitose illo tempore peperisse Moysen. Cognationis vero nomine hic non significatur absolute sanguinis propinquitas, sed eiusdem ætatis duratio, vt in simili S. Augustinus q. 50. in Exodum explicat progeniem *דור*, Hebraicè, *dor*. Idem reipsa docent Pererius, Cornelius, Tornielius, S. lianus & alij dum aiunt nomine cognationis loco citato intelligi eos, qui cum Iosepho familiariter vixerant, quales erant fratres illius & fratrum filij, aut qui ingressi erant Aegyptum cum Iacobo, vt interpretatur Bonfrerius, & Menochius.

Obiectio
2. eiusq;
solutio.

7. Obijci potest 2. Cum Moyses in fine cap. 1. Exodi mandatum Pharaonis retulisset de infantibus Hebræorum masculis mox ab ortu suo submergis, subiungit initio cap. 2. *post hæc* Amram Leuitam duxisse vxorè, & ex ea Moysen suscepisse. Ergo ante hoc connubium ad summum peruenerat crudelitas Pharaonis. Verum illa duo verba: *post hæc*, non habentur in Hebræis, Græcis, Chaldaicis codicibus: in Latina vero editione non tam ordinem temporis, quam transitum ad nouam narrationem significant. Atq; Moyses cap. 1. summo periculo recensuit, & quali sub vnum aspectum dedit, quæ ad Aegyptiacam seruitutem spectant: postea verò ca. 2. ad particularem de se narrationem descendit. Hæc autem transitum vulgatus interpret significare voluit per illud *post hæc*, quæ orationis particulam etiam adhibuit, Gen. 47. v. 7. quamuis ibi nec in Hebræo, nec in Græco reperiat. Nonnulli eodem modo interpretantur Act. 4. v. 47. *post hæc* exiit Iudas, vt ibi non significetur series temporis, sed connexion nouæ narrationis, idq; tam in Latino quam Græco.

Obiectio 3.
eiusq;
solutio.

8. Obijci potest 3. Ex dictis colligi Aegyptiacam seruitutem non durasse intra 122. annos aut circiter, etiam si mox ab excessu Leui cœpta fuisset. Nam à morte Iosephi vsque ad finem huius seruitutis anni sunt 144. è quibus si tollantur 22. quibus Leui Iosepho superstes fuit, remanebunt 122. Si verò cum Salutaris hanc afflictionem mortuo Caath, ab anno 38. promissionis ordiamur, non durauerit nisi annos 93. Taceo ex Hebræorum sententia non nisi 87. annos tenuisse. Horum autem quodcumque dicatur, vis nonnulla scripturæ afferre videbitur, quæ ait Hebræos mortuo Iosepho, fratribus, & cognatis eius, *erupti & quasi germinantes multiplicatos fuisse*. Exodi 1. v. 7. ita nempe vt ad finem huius seruitutis numerarentur filij Israel, à vigesimo anno. & supra, qui poterant ad hoc procedere sexcenta tria milia virorum quingenti, quinquaginta Num. 1. v. 45. quibus accit

accenseantur senes, pueri, mulieres, non temere opinabimur vniuersam hanc
 Israelitarum multitudinem ad tricenas centena millia ascendisse, vt bene cum
 alijs Petrus disp. 1. in Exodum. Salius an. m. 2451. Menochius Num. 11. v.
 3. Quomodo enim Iacobi progenies, tam breui tempore sic excrecere po-
 tuit, quæ vno & septuaginta annis ante Iosephi obitum non nisi 70. circiter a-
 nimabus constabat? Gen. 46. v. 27. & Exodi 1. v. 5. Hæc difficultas non solum
 seruitutis tempus attingit, sed habitationis in Aegypto, nec vllam vim sacriliteris
 inferis, aut violentiam interpretationem parit. Sacra enim illa pagina Exo-
 di 1. v. 6. non asserit tunc primum hanc Hebræorum multiplicationem cœpisse
 cum Iosephus & fratres eius excessissent, sed magnis incrementis auctam esse,
 adeo vt licet toto eo tempore, quo Gens Hebræa in Aegypto fuit, fœcunde
 multiplicaretur; sæuiente tamen Pharaonis tyrannide, magis quam antea so-
 boles exuberaret. *Quanto magis opprimebant eos, tanto magis multiplicabantur, & cres-
 cebant.* Exodi 1. v. 12.

9. At quomodo iniquis, tam breui populus iste in tantum numerum ex-
 crescere potuit? Duplicem causam huius tam vberis propagationis reddunt
 harum rerum tractatores. 1. Singularem Dei providentiam, qui sterilitate
 sublata, Hebræos reddebat fœcundos. *Creuerunt Hebræi diuinitus fœcundata eorum
 multiplicatione,* inquit S. Augustinus 18. ciuit. 7. Deinde cœli, solique Aegyptia-
 ci conditionem: nam feminae in Aegypto binos, vel ternos, quaternosue vno
 partu fœtus edebat, vt habet Aristoteles lib. 7. hist. animal. cap. 4. Vnde deducit
 Cornelius fieri potuisse, vt omnes mulieres Hebrææ essent fœcundæ, singulis
 annis parerent præ mature inciperent parere & sero admodum definerent, binos
 ternos, quaternos, liberos simul parerent: quod re ipsa contigisse ex Hebræo-
 rum libris nonnulli referunt, nec refellunt. Videri potest Bonfrerius Exo. 1. v. 7.

*Causa pro-
 pagationis
 Hebræorū
 in Aegypto*

CAPVT II. EXODI v. 2.

ET concepit & peperit filium, nempe Moysen, anno m. 2464. à diluio 808. *Quando
 natus Moy-
 ses.*
 vt notant Torneilius & Salius, consentientibus ijs qui a braham natū
 volunt cum Thare esset 130. annorum & Cainan iuniorem admittunt. A nati-
 uitate abrahæ 426. teste præter alios Cyrillo lib. 1. contra Iulianum, in textu
 Græco. A descensu in Aegyptum 136. vt cum Eusebio, Scoto, Freculfo aduertit
 Salius, ætæ Babylonicæ 657. ante ingressum in terram 120. ante fundatum
 Templum Salomonis 599. Periodi Iulianæ, vt arbitror 3137. ante æram Chri-
 sti 1577. à quo computo non proculabit Cornelius Deut. 34. v. 6. vbi mortem
 Moysis signat anno ante Christum 1456. cui si addantur anni vitæ Moysis 120.
 exurget annus ante Christum 1576.

At quoto anno vitæ Amram parentis sui Moyses in lucem venit? Epipha-
 nius

R 2

nius

nus & Eusebius videntur assignare septuagesimum aut 72. Bonfrerius ponit 73. Chronicum Alexandrinum 76. Pererius & Cornelius 77. Petavius 78. Torriellus & Salius 79. inchoatum. Existimo Moysen natum circa annum vitæ Amram 78. desinentem aut 79. inceptum, cum Demetrio apud Eusebium qui Amram ortum annis 14. ante obitum Ioseph consignat, ante natum Moysen 78. quos annos si completos intelligamus, confirmabuntur ratio cinia Demetrii, qui mansioni Hebræorum in Aegypto tribuit annos 215. Si quidem ab ingressu in Aegyptum vsque ad mortem Iosephi sunt anni 71. à nato Moysen Exodum 80. quibus si adiungantur anni 78. quos Amram nascente Moysen compleuerat, conficit summa annorum 229. hinc autem subtrahi debent 11. quos Amram moriente Iosepho exegerat: & sic tandem remanebunt anni 218. moræ Israelis in Aegypto. Bonfrerius Demetrii auctoritatem de anno Natali Amram sequitur: at verò de Natali Moysis & moræ in Aegypto deserere cogitur: quia ipse Bonfrerius annos promissionis ab anno 70. Abrahami accersit: inde ad Cathodum annos 220. hinc ad Exodum 230. computat. Demetrius sequor.

CAPVT II. EXODI v. xi.

*Moyses
quãdo re-
liquit au-
lam Pha-
raonis.*

IN diebus illis postquam creuerat Moyses. Anno videlicet Moysis 40. inquit Bonfrerius in hunc locum, Petavius in Tabulis: quibus alij assentiuntur, præter S. Stephano Act. 7. v. 23. dum ait: cum autem completeretur ei quadraginta annorum tempus, hoc est, cum Moyses ageret annum ætatis quadragesimum, inquit Cornelius, quod ita interpretatur Salius, vt cædes Aegyptij, & fuga Moysis contingerit anno ætatis illius quadragesimo currente. Solet nihilominus Moysis in tres æquales partes diuidi, & 40. primi anni habitationi ipsius in Aegypto assignari: 40. sequentes exilio in Madianitide, 40. postremi peregrinationi in deserto.

EXODI 2. v. 23.

Post multum verò temporis, mortuus est Rex Aegypti. Hæc ad illud ferè tempus referenda sunt, quo Deus Moysi, in rubo apparuit, & verisimiliter vno anno antequam Israel migraret ex Aegypto, signari possunt iuxta dicenda cap. seq.

CAPVT III. EXODI.

QVÆSTIO.

Quanto tempore plaga Aegypti durauerint.

*opinio
explicatur.*

HÆc quæstio præmittenda est, vt lucem præferat ijs, quæ sequuntur obscuriora. Abulensis, Adrichomius, Pererius, Torriellus, Cornelius vno ferè mense durationem harum plagarum absolutam putant, &